

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1996-1997 (*)

12 DÉCEMBRE 1996

PROPOSITION DE LOI

**portant exécution temporaire
et partielle de l'article 103
de la Constitution**

(Déposée par MM. Louis Vanvelthoven,
Albert Gehlen, Renaat Landuyt,
Serge Moureaux, Johan Vandeuren
et Tony Van Parys)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition de loi vise à exécuter, en partie, l'article 103 de la Constitution en ce qui concerne la manière de mener une instruction sur la responsabilité pénale des ministres.

La proposition de loi se fonde sur les principes suivants :

— l'instruction doit être menée par la Cour de cassation sans que la Chambre des représentants ne doive intervenir. Les exceptions à ce principe sont définies à l'article 3;

— la procédure de l'information et de l'instruction doit être aussi proche que possible du droit commun. C'est la raison pour laquelle la proposition de loi prévoit que les compétences du procureur du Roi et du juge d'instruction sont exercées, en ce qui concerne les infractions auxquelles s'applique la procédure prévue à l'article 2, respectivement par le procureur général près la Cour de cassation et par le conseiller

(*) Troisième session de la 49e législature.

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1996-1997 (*)

12 DECEMBER 1996

WETSVOORSTEL

**houdende tijdelijke en gedeeltelijke
uitvoering van artikel 103
van de Grondwet**

(Ingediend door de heren
Louis Vanvelthoven, Albert Gehlen,
Renaat Landuyt, Serge Moureaux,
Johan Vandeuren en Tony Van Parys)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit wetsvoorstel wil gedeeltelijk uitvoering geven aan artikel 103 van de Grondwet met betrekking tot de wijze waarop het onderzoek naar de strafrechtelijke aansprakelijkheid van de ministers dient te worden gevoerd.

Het wetsvoorstel gaat uit van de volgende principes :

— het onderzoek dient te geschieden door het Hof van Cassatie zonder verdere tussenkomst van de Kamer van volksvertegenwoordigers. De uitzonderingen op dit principe worden in artikel 3 bepaald;

— de procedures van het opsporings- en gerechtelijk onderzoek dienen zo nauw mogelijk aan te sluiten bij het gemeen recht. Vandaar dat in het wetsvoorstel de bevoegdheden van de procureur des Konings enerzijds en de onderzoeksrechter anderzijds met betrekking tot de misdrijven waarop de procedure in artikel 2 toepasselijk is, toevertrouwd worden respectievelijk aan de procureur-generaal bij

(*) Derde zitting van de 49e zittingsperiode.

désigné à cette fin par le premier président de la Cour.

Enfin, la proposition de loi (article 4) vise également à régler la procédure qui doit être respectée une fois que l'instruction est bouclée et dans le cas où la Chambre des représentants serait saisie conformément à l'article 103 de la Constitution.

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2

§ 1er. La présente loi s'applique aux poursuites dirigées contre un ministre ou un secrétaire d'Etat pendant l'exercice de ses fonctions, pour des infractions commises dans ou en dehors de l'exercice de celles-ci et aux poursuites dirigées contre un ancien ministre ou un ancien secrétaire d'Etat pour des infractions commises dans l'exercice de ses fonctions.

§ 2. Quant aux infractions visées au § 1er, le conseiller à la Cour de cassation désigné par le premier président de cette Cour a les pouvoirs du juge d'instruction et le procureur général près la Cour de cassation les pouvoirs du procureur du Roi, sous réserve des exceptions énoncées ci-après.

Art. 3

Les actes d'information ne peuvent être effectués que par le procureur général près la Cour de cassation ou sur réquisition de celui-ci.

L'inculpation, l'arrestation ou la mise en détention préventive ne peuvent intervenir qu'en vertu de l'autorisation de la Chambre des représentants.

het Hof van Cassatie enerzijds en de raadsheer hier toe aangewezen door de eerste voorzitter van het Hof anderzijds.

Tenslotte strekt het wetsvoorstel ertoe (artikel 4) ook de procedure te regelen die gerespecteerd moet worden eens het onderzoek is voltooid en de Kamer van volksvertegenwoordigers gevat zou worden overeenkomstig artikel 103 van de Grondwet.

L. VANVELTHOVEN
A. GEHLEN
R. LANDUYT
S. MOUREAUX
J. VANDEURZEN
T. VAN PARYS

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2

§ 1. Deze wet is van toepassing op de vervolging die tegen een minister of een staatssecretaris tijdens de uitoefening van zijn ambt wordt ingesteld wegens misdrijven die hij heeft gepleegd, al dan niet bij de uitoefening van dat ambt, alsmede op de vervolging die tegen een gewezen minister of een gewezen staatssecretaris wordt ingesteld wegens misdrijven die deze bij de uitoefening van zijn ambt heeft gepleegd.

§ 2. Met betrekking tot de bij § 1 bepaalde misdrijven heeft de door de eerste voorzitter van het Hof van Cassatie aangewezen raadsheer in dat hof de bevoegdheden van een onderzoeksrechter en de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie de bevoegdheden van een procureur des Konings, onder voorbehoud van de hieronder vermelde uitzonderingen.

Art. 3

De informatiedaden mogen slechts worden verricht door de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie of op vordering van deze laatste.

Inbeschuldigingstelling, aanhouding of voorlopige hechtenis, zijn alleen mogelijk mits de Kamer van volksvertegenwoordigers daartoe haar toestemming geeft.

Les autres mesures de contrainte, notamment les mandats d'amener, les perquisitions, les saisies, les repérages d'appel et les écoutes téléphoniques ainsi que les explorations corporelles ne peuvent être ordonnées que par un collège composé du conseiller visé à l'article 2, § 2 et de deux autres conseillers à la Cour de cassation désignés par le premier président de cette Cour. Le collège statue à la majorité. Il exerce en outre les fonctions de chambre du conseil.

Art. 4

§ 1er. Quand l'instruction est complète, le conseiller à la Cour de cassation visé à l'article 2, § 2 communique son dossier au procureur général près la Cour de cassation qui le transmet à la Chambre des représentants accompagné de son avis.

§ 2. La Chambre des représentants statue sur le rapport du conseiller visé à l'article 2, § 2 après avoir entendu, le cas échéant, l'avis verbal du procureur général près la Cour de cassation ainsi que le ministre ou le secrétaire d'Etat ou leur conseil dans ses conclusions. Quarante-huit heures au moins avant la délibération de la Chambre des représentants, le dossier doit être mis à la disposition du ministre ou du secrétaire d'Etat afin qu'il puisse en prendre connaissance et s'en faire délivrer une copie.

La procédure se déroule à huis clos.

Art. 5

La présente loi entre en vigueur le ... (à la date du vote).

12 décembre 1996.

De overige dwangmaatregelen, met name bevelen tot medebrenging, huiszoekingen, inbeslagname-ningen, het opsporen en aftappen van telefoongesprekken alsmede onderzoeken aan het lichaam, kunnen slechts worden bevolen door een college dat is samengesteld uit de in artikel 2, § 2, bedoelde raadsheer en twee andere raadsheren in het Hof van Cassatie die door de voorzitter van dat hof werden aangewezen. Het college doet uitspraak bij meerderheid. Het oefent bovendien de functies van raadkamer uit.

Art. 4

§ 1. Wanneer het onderzoek is voltooid, zendt de in artikel 2, § 2, bedoelde raadsheer in het Hof van Cassatie zijn verslag naar de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie, die het, samen met zijn advies, naar de Kamer van volksvertegenwoordigers overzendt.

§ 2. De Kamer van volksvertegenwoordigers doet uitspraak over het verslag van de in artikel 2, § 2, bedoelde raadsheer, na in voorkomend geval het mondelinge advies te hebben gehoord van de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie, alsmede de minister of de staatssecretaris dan wel hun raadsheer in zijn conclusies. Ten minste achtenveertig uur vóór de beraadslaging in de Kamer van volksvertegenwoordigers moet het dossier ter beschikking worden gesteld van de minister of de staatssecretaris zodat zij er kennis van kunnen nemen en er zich een afschrift van kunnen laten bezorgen.

De procedure verloopt met gesloten deuren.

Art. 5

Deze wet treedt in werking op (datum van de stemming ...).

12 december 1996.

L. VANVELTHOVEN
A. GEHLEN
R. LANDUYT
S. MOUREAUX
J. VANDEURZEN
T. VAN PARYS